

tilastotiedotus statistisk rapport

ISSN 0355-2306

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical Office of Finland

1984

Tiedustelut - Förfrågningar

Päiväys - Datum

Sarja ja nro - Serie och nr

Anne Suhtala
(90) 5800453

13.12.1984

PA 1984:44

PALKAT
LÖNER

TEOLLISUUSTYÖNTEKIJÖIDEN PALKAT 1984, 2. neljännes¹

INDUSTRIARBETARNAS LÖNER 1984, 2 kvartalet¹

Tässä Tilastotiedotuksessa julkaistaan Suomen Työnantajain Keskusliiton keräämät ja käsittelemät teollisuustyöntekijöiden palkkatiedot. Palkkatilaston tarkoitusta ja siinä käytettävää menetelmää on selostettu Sosiaalisessa Aikakauskirjassa n:o 7-8/1953.

Tilasto käsittää vuoden 1984 II neljännekseltä tiedot 178 622 miespuolisen ja 82 513 naispuolisen teollisuustyöntekijän palkoista. Keskimääräinen kokonaistuntiansio ilman arkipyhäkorvauksia oli miehillä 32,87 mk ja naisilla 25,05 mk. Arkipyhäkorvauksineen vastaavat ansiot olivat miehillä 33,63 mk ja naisilla 25,66 mk.

Laskettaessa edellä mainittujen ja taulussa B esitettyjen tuntiansioiden perusteella neljännesten välistä ansiokehitystä on syytä ottaa huomioon, että niillä aloilla, joilla palkkaus perustuu kuukausi- tai kausipalkkajärjestelmään, keskituntiansiot vaihtelevat neljänneksittäin neljännekseen sisältyvien työtuntien määrästä riippuen. Työntekijöille palkanmaksukaudelta maksettu kuukausi- tai kausipalkka on kuitenkin samansuuruinen riippumatta siitä, kuinka monta säännöllistä työtuntia palkanmaksukausiin ko. neljänneksenä sisältyy.

Aloilla, joilla merkittävä osa työntekijöistä on keskeytymättömässä kolmivuorotyössä, tätä vaihtelua kokonaiskeskituntiansioiden osalta lisää vielä arkipyhien sijoittuminen eri tavalla eri neljänneksille. Näin on mm. paperi- ja puumassateollisuudessa ja kemian perusteollisuudessa.

Tämän keskituntiansioiden neljänneksittäisen vaihtelun poistamiseksi on teollisuustyöntekijöiden keskituntiansiot toisesta neljänneksestä 1979 lähtien julkaistu myös ns. kausipalkkatasattuina. Tällöin neljänneksittäisen työpanoksen vaihtelun vaikutus keskituntiansioihin paperi- ja puumassateollisuudessa on eliminoitu käyttäen hyväksi kunakin vuosineljänneksenä maksetun ja tehdyn työajan suhdetta.

1) Edelliset tiedot on julkaistu Tilastotiedotuksessa n:o PA 1984:31.

1) Föregående kvartals uppgifter har publicerats i Statistik rapport PA 1984:31.

Teollisuustyöntekijöiden keskimääräisissä tuntiansioissa tapahtuneet prosenttiset muutokset käyvät selville oheisesta asetelmasta. Sulkeissa olevia lukuja laskettaessa on otettu huomioon paperi- ja puumassateollisuuden kausipalkkatasaus.

Vertailu jaksot	MIEHET		NAISET	
	ilman arkipyhä- korvauksia	Arkipyhä- korvauksi- neen	ilman arkipyhä- korvauksia	Arkipyhä- korvauksi- neen
I/84-II/84	+ 7,9(+ 6,4)	+ 7,9(+ 6,3)	+ 6,5(+ 5,6)	+ 6,4(+ 5,5)
II/83-II/84	+11,2(+10,8)	+11,2(+10,7)	+10,4(+10,2)	+10,4(+10,1)

Oheisia nousuprosentteja ja taulujen ansiotietoja tarkasteltaessa on syytä ottaa huomioon, että kevään 1984 työehtosopimusten mukaiset korotukset eivät ole tilastossa mukana aivan kaikilla aloilla vielä täysimääräisesti. Nousuprosentteihin ja ansiotietoihin vaikuttaa myös autokorjaamoalalla huhti-toukokuussa ollut varsin pitkäaikainen lakko. Koska autokorjaamoalan ansiotaso on teollisuuden keskimääräistä ansiotasoa alhaisempi ja alan työtuntimäärä on lakon vuoksi huomattavasti normaalia pienempi, nousee tämän rakennemuutoksen seurauksena sekä metalliteollisuuden että koko teollisuuden ansiotaso jonkin verran. Vastaava vaikutus joskin huomattavasti vähäisempi on myös vaatetusteollisuuden keväisellä lakolla.

Kalleusluokittaisia ansiotietoja edellisten neljännesten vastaaviin ansiotietoihin verrattaessa on lisäksi syytä ottaa huomioon se, että kuluvan vuoden alusta lukien voimaantulleessa kalleusluokituksessa osa vanhan luokituksen toisen kalleusluokan kunnista siirrettiin ensimmäiseen kalleusluokkaan. Tilastossa tästä johtuvat muutokset näkyvät kunkin alan työehtosopimusmääräyksistä riippuen joko I tai II neljänneksellä.

Muun rakennusaineteollisuuden tietoihin on II neljännekseltä 1984 lukien otettu mukaan Suomen Rakennusteollisuusliittoon kuuluvien betonituoteteollisuuden yritysten ansiotiedot. Näin ollen nyt julkaistavat tämän alan ansiotiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisemmin julkaistuihin tietoihin.

Lomaltapaluuraha ei sisälly tilaston lukuihin.

Taulukon B keskimääräisiin kokonaistuntiansioihin eivät sisälly erikseen maksetut arkipyhäkorvaukset. Sen sijaan yli- ja sunnuntaityökorotukset sisältyvät kaikkiin, tässä tilastossa esitettyihin keskimääräisiin tuntiansioihin.

I denna Statistisk rapport publiceras uppgifterna om industriarbetarnas löner som insamlats och bearbetats av Arbetsgivarnas i Finland Centralförbund. För innehåll och metoder som använts i lönestatistiken har redogjorts i Social Tidskrift nr 7-8/1953.

Statistiken för II kvartalet år 1984 omfattar löneuppgifter för 178 622 manliga och 82 512 kvinnliga industriarbetare. Totalmedeltimförtjänsten för manliga arbetare var under II kvartalet år 1984 utan vardagshelgersättningar 32,87 mk och för kvinnliga arbetare 25,05 mk. Motsvarande förtjänster inklusive vardagshelgersättningar var 33,63 mk och 25,66 mk.

Vid beräkningar av kvartalsvisa förtjänstutvecklingar på basen av ovanstående och i tabell B presenterade medeltimförtjänster är det skäl att beakta, att i branscher med månadslön eller periodlön, varierar medeltimförtjänsten kvartalsvis, beroende på antalet arbetstimmar i kvartalet. Den månads- eller periodlön som betalas åt arbetaren är emellertid lika stor, oberoende av hur många regelbundna arbetstimmar som ingår i löneperioderna för ifrågavarande kvartal.

I de branscher, där en stor del av arbetarna utför kontinuerligt treskiftsarbete, ökas variationen i den totala medeltimförtjänsten ytterligare av att söckenhelgerna infaller olika i olika kvartal. Detta är fallet inom bla pappers- och trämasseindustrin och inom den kemiska basindustrin.

För att eliminera denna kvartalsvisa variation i medeltimförtjänsten har man från andra kvartalet 1979 även publicerat industriarbetarnas sk periodlöneutjämnade medeltimförtjänster. Inverkan på medeltimförtjänsten av den kvartalsvisa variationen i arbetsinsatsen inom pappers- och trämasseindustrin, har man därvid eliminerat genom att för varje kvartal använda förhållandet mellan betald och arbetad tid.

Jämfört med första kvartalet detta år och med andra kvartalet år 1983 har följande procentuella förändringar skett i industriarbetarnas genomsnittliga timförtjänster. Vid uträkningen av de inom parentes varande siffrorna har beaktats den inom pappers- och trämasseindustrin gjorda periodlöneutjämnningen.

Jämförelse- perioder	MÄN		KVINNOR	
	Exkl. heldags- ersättning	Inkl. heldags- ersättning	Exkl. heldags- ersättning	Inkl. heldags- ersättning
I/84-II/84	+ 7,9(+ 6,4)	+ 7,9(+ 6,3)	+ 6,5(+ 5,6)	+ 6,4(+ 5,5)
II/83-II/84	+11,2(+10,8)	+11,2(+10,7)	+10,4(+10,2)	+10,4(+10,1)

Vid jämförelser av de procentuella förhöjningarna och de branschvisa förtjänstuppegifterna i tabellen är det skäl att notera, att de avtalsenliga förhöjningarna för våren 1984 inte ännu är helt medtagna inom alla branscher.

Den mycket långvariga strejken inom bilverkstadsbranschen i april, maj, inverkar även på de procentuella förhöjningarna och förtjänstuppegifterna. Då förtjänstnivån inom bilverkstadsbranschen är lägre än industrins medelförtjänstnivå och då antalet arbetstimmar inom branschen pga strejken är betydligt lägre än normalt höjs, som en följd av denna strukturförändring, både metallindustrins och hela industrins förtjänstnivå en aning. Beklädnadsindustrins strejk på våren har även haft motsvarande inverkan, dock i betydligt lägre grad.

Ytterligare är det skäl att notera, vid jämförelse av förtjänstuppegifter enligt dyrortsklass, att en ny dyrortsklassificering har trätt i kraft from början av detta år. Enligt denna klassificering har en del kommuner, vilka tidigare hörde till andra dyrortsklassen flyttats till första dyrortsklassen. Dessa förändringar framgår ur statistiken antingen ur I eller II kvartalet, beroende på de branschvisa arbetsavtalsbestämmelserna.

From II kvartalet 1984 har förtjänstuppegifterna för de företag inom betongproduktsbranschen, vilka hör till Finlands Byggnadsindustrieförbund, medtagits i uppgifterna för övrig byggnadsämnesindustri. Därav är denna branschs förtjänstuppegifter inte direkt jämförbara, med de uppgifter som tidigare har publicerats.

Semesterpremien ingår inte i statistikens uppgifter.

Totalmedeltimförtjänstsiffrorna i tabell B innehåller inte separat betalda vardagshelgersättningar. Däremot ingår förhöjningar för övertids- och söndagsarbete i alla genomsnittliga timförtjänster i denna statistik.

A. Teollisuustyöntekijöiden kokonaiskeskituntiansiot ja niiden kehitys vuosineljänneksittäin II/1980-II/1984 - Industriarbetarnas totalmedeltimförtjänst och dess utveckling kvartalsvis II/1980-II/1984.

Vuosi ja neljännes År och kvartal	Keskituntiansio Medeltimförtjänst		Indeksi 1939 = 100 Index 1939 = 100		Indeksi III-IV/1951 = 100 Index III-IV/1951 = 100		
	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Kaikki Alla

Tuntiansiot ilman arkipyhäkorvauksia
Timförtjänster utan vardagshelgersättningar

1980	II	21,88	16,37	26 450	35 395	1 361	1 525
	III	21,43	16,32	25 905	35 288	1 333	1 520
	IV	22,49	17,10	27 187	36 975	1 399	1 593
1981	I	23,04	17,50	27 851	37 840	1 433	1 630
	II	24,67	18,58	29 823	40 174	1 534	1 731
	III	24,18	18,56	29 229	40 131	1 504	1 729
	IV	24,78	19,09	29 956	41 276	1 541	1 778
1982	I	25,84	19,81	31 237	42 833	1 607	1 845
	II	26,81	20,57	32 409	44 477	1 667	1 916
	III	26,22	20,38	31 696	44 066	1 631	1 899
	IV	27,49	21,28	33 231	46 012	1 710	1 982
1983	I	27,83	21,51	33 643	46 509	1 731	2 004
	II	29,55	22,68	35 722	49 040	1 838	2 113
	III	28,90	22,53	34 936	48 714	1 797	2 099
	IV	30,01	23,28	36 278	50 337	1 866	2 169
1984	I	30,45	23,53	36 810	50 877	1 894	2 192
	II	32,87	25,05	39 735	54 163	2 044	2 334

Tuntiansiot arkipyhäkorvauksineen
Timförtjänster med vardagshelgersättningar

1980	II	22,40	16,78	27 067	36 285	1 392	1 563	1 452
	III	21,95	16,73	26 525	36 178	1 365	1 559	1 433
	IV	23,03	17,52	27 829	37 886	1 432	1 632	1 502
1981	I	23,60	17,95	28 518	38 816	1 467	1 672	1 539
	II	25,26	19,06	30 523	41 216	1 570	1 776	1 642
	III	24,77	19,04	29 931	41 172	1 540	1 774	1 622
	IV	25,38	19,58	30 669	42 340	1 578	1 824	1 664
1982	I	26,45	20,31	31 963	43 919	1 644	1 892	1 731
	II	27,43	21,09	33 145	45 604	1 705	1 965	1 796
	III	26,83	20,89	32 420	45 173	1 668	1 946	1 765
	IV	28,13	21,81	33 992	47 162	1 749	2 032	1 848
1983	I	28,49	22,05	34 426	47 682	1 771	2 054	1 870
	II	30,24	23,24	36 542	50 254	1 880	2 165	1 980
	III	29,58	23,09	35 743	49 930	1 839	2 151	1 948
	IV	30,72	23,86	37 122	51 596	1 910	2 223	2 020
1984	I	31,17	24,11	37 666	52 136	1 938	2 246	2 046
	II	33,63	25,66	40 639	55 488	2 091	2 391	2 196

B. Teollisuustyöntekijöiden palkkatilaston tiedusteluajankohdat sekä työntekijöiden lukumäärät ja kokonaiskeskituntiansiot teollisuusaloittain ja paikkakuntaluokittain II neljänneksellä 1984. - Industriarbetarnas lönestatistik, enkättidpunkter, antal arbetare och totalmedeltimförtjänster enligt industribransch och ortsklass under II kvartalet år 1984.

Teollisuusala ja paikkakuntaluokka - Industribransch och ortsklass	Tiedustelu- kuukaudet Enkättid- punkter	Lukumäärä Antal		Keskituntiansio, mk Medeltimförtjänst, mk	
		Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor
Malmikaivokset ja rikastamot Malmgruvor och anrikningsver	IV-VI	2 502	-	38,98	-
I		551	-	38,98	-
II		1 951	-	38,98	-
Kalkkivilouhimot ja rouhimot Kalkstensbrott och- krossverk	IV-VI	232	73	32,52	23,57
II		225	71	32,69	23,61
Kalkki- ja sementtiteollisuus Kalk- och cementindustri	IV-VI	1 166	255	31,18	21,86
II		1 099	243	31,05	21,82
Muu rakennusaineteollisuus Övrig byggnadsämneindustri	IV-VI	7 938	1 211	30,36	25,20
I		2 073	214	31,80	24,30
II		5 865	997	29,90	25,36
Lasiteollisuus - Glasindustri	IV-VI	1 411	597	33,85	26,58
II		1 252	596	33,68	26,58
Posliiniteollisuus - Poslinindustri	IV-VI	452	591	28,75	24,76
I		200	411	28,20	24,69
II		252	180	29,17	24,95
Metalliteollisuus - Metallindustri		78 607	18 218	32,00	25,54
I		28 440	6 184	32,50	25,95
II		50 167	12 034	31,72	25,32
Rautaa ja terästä valmistavat tehtaat - Järn och stålverk	IV-VI	2 108	364	33,72	28,13
I		196	9	29,70	..
II		1 912	355	34,10	28,08
Muita metalleja valmistavat tehtaat - Övriga metallverk	IV-VI	7 187	1 160	37,24	30,35
I		1 262	207	35,24	30,55
II		5 925	953	37,68	30,30
Metallituotetehtaat Metallmanufaktur	IV-VI	17 368	4 884	30,83	24,72
I		4 987	1 535	32,71	25,80
II		12 381	3 349	30,05	24,23

Teollisuusala ja paikkakunta- luokka - Industribransch och ortsklass	Tiedustelu- kuukaudet Enkättid- punkter	Lukumäärä Antal		Keskituntiansio, mk Medeltimförtjänst, mk	
		Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor
Konepajat, valimot ja laiva- veistämöt - Mekaniska verkstäder, gjuterier och skeppsvarv	IV-VI	38 544	5 623	32,42	26,32
I		13 795	1 673	33,59	26,79
II		24 749	3 950	31,73	26,10
Sähkökojetehtaat Fabriker för elapparater	IV-VI	5 498	5 537	28,43	24,46
I		3 854	2 414	29,22	25,17
II		1 644	3 123	26,49	23,90
Autokorjaamot Bilreparationsverkstäder	IV-VI	7 902	650	28,70	23,81
I		4 346	346	30,11	24,65
II		3 556	304	27,11	22,82
Nahka-, kenkä-, nahkateos- ja kumitavateollisuus Läder-, sko-, lädervaru- och gummivaruindustri	IV-VI,V	3 444	7 081	27,09	22,73
I		529	1 488	26,38	23,22
II		2 915	5 593	27,21	22,58
Kemian perusteollisuus Kemisk industri	IV-VI	6 272	1 437	36,42	27,06
I		693	184	35,14	24,99
II		5 579	1 253	36,58	27,37
Tekstiiliteollisuus Textilindustri	IV-VI	3 471	9 399	29,21	22,81
I		1 406	3 356	30,15	23,44
II		2 065	6 043	28,57	22,47
Villatehtaat - Yllefabriker	IV-VI	295	894	28,69	24,06
I		123	400	31,53	25,74
II		172	494	26,69	22,84
Puuvilla- ja silkkitehtaat Bomulls- och sidfabriker	IV-VI	1 398	2 206	29,73	23,34
I		585	844	29,21	23,03
II		813	1 362	30,08	23,52

Teollisuusala ja paikkakuntaluokka - Industribransch och ortsklass	Tiedustelu- kuukaudet Enkättid- punkter	Lukumäärä Antal		Keskituntiansio, mk Medeltimförtjänst, mk	
		Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor
Trikoo- ja sukkatehtaat					
Trikå- och strumpfabriker	IV-VI	634	4 703	28,97	22,05
I		297	1 504	30,90	22,47
II		337	3 199	27,08	21,84
Muut tekstiilitehtaat					
Övriga textilfabriker	IV-VI	1 144	1 596	28,84	23,60
I		401	608	30,44	24,97
II		743	988	27,97	22,74
Vaatetusteollisuus					
Beklädnadsindustri	IV-VI	720	16 566	24,14	21,92
I		133	3 415	23,22	21,88
II		587	13 151	24,34	21,94
Paperi- ja puumassateollisuus 1,2					
Pappers- och trämasseindustri 1,2	IV-VI	31 708	7 904	39,58 (37,09)	31,70 (29,71)
I		5 891	1 432	38,89	31,65
II		25 817	6 472	39,74	31,71
Puuhiomot - Träsliperier	IV-VI	1 580	85	39,27	31,29
I		219	1	37,72	..
II		1 361	84	39,50	31,38
Selluloosatehtaat					
Cellufabriker	IV-VI	3 523	550	40,40	34,52
I		881	152	39,16	33,62
II		2 642	398	40,82	34,85
Paperi- ja kartonkitehtaat					
pappers-kartongfabriker	IV-VI	12 444	4 665	40,06	32,97
I		1 821	634	39,69	33,18
II		10 623	4 031	40,12	32,93
Kirjapainot ja kirjakitomot					
Boktryckerier och bokbinderier	IV-VI	8 032	5 770	36,51	31,10
I		4 756	3 078	38,35	32,56
II		3 282	2 692	33,95	29,42
Saha-, vaneri- ja puuteolli- suus 1 - Såg-, gäner- och trä- husindustri 1	IV-VI	15 353	5 484	28,57	24,76
I		3 298	1 342	28,95	24,79
II		12 055	4 142	28,46	24,75

I Eriällisine apuosastoinen
1 Med olika hjälpvärdningar

2 Kausipalkkatasatut keskituntiansiot suluissa
2 Säsongutjämnade medeltimförtjänster inom parentes

Teollisuusala ja paikkakunta- luokka - Industribransch och	Tiedustelu- kuukaudet Enkättid- punkter	Lukumäärä Antal		Keskituntiansio, mk Medeltimförtjänst, mk	
		Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor
Sahat - Sågar	IV-VI	7 468	1 492	29,52	26,30
I		1 383	323	30,07	25,44
II		6 085	1 169	29,39	26,54
Vaneritehtaat - Fanerfabrik	IV-VI	2 211	2 561	26,94	24,24
I		481	535	26,94	23,85
II		1 730	2 026	26,94	24,35
Puutalo- ja laatikkotehtaat Trähus- och lådfabriker	IV-VI	3 603	1 211	26,46	24,32
I		875	414	27,56	25,61
II		2 728	797	26,09	23,64
Veneveistämöt - Båtvarv	V	670	130	33,09	27,53
II		663	129	33,12	27,54
Piusepäntehtaat Snickerfabriker	IV-VI	6 255	3 014	26,42	23,44
I		561	134	26,90	24,35
II		5 694	2 880	26,38	23,40
Kauppamylyt, kovaleipä-, keksi- ja makaronitehtaat - Handels- kvarnar, knäckebröds-, kex- och makaronfabriker	V	917	918	30,79	24,29
I		190	297	30,61	24,78
II		727	621	30,84	24,08
Sokeri- ja makeistehtaat Socker- och sötsaksfabriker	V	1 014	1 609	32,57	25,02
I		268	594	32,92	24,82
II		746	1 015	32,44	25,16
Panimo- ja virvoitusjuomatehtaat Bryggerier och läskedrycksfabriker	V	1 567	951	30,00	24,74
I		755	362	31,09	25,53
II		812	589	29,02	24,25
Tupakkatehtaat - Tobaksfabriker	IV-VI	319	487	32,04	26,86
II		222	396	32,37	27,17
Voimalaitokset ja sähkönjakelu- yhtiöt - Kraft- och ström- distributionsverk	IV-VI	6 566	818	30,09	22,38
I		1 937	281	29,81	22,79
II		4 629	537	30,21	22,19